

Plenum

Måndag 15.12.2025 kl. 12.00—23.01

10. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ett nytt penningsspelssystem

Regeringens proposition RP 16/2025 rd
Utskottets betänkande FvUB 28/2025 rd

Andra behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 10 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu antas eller förkastas. — Ledamot Hänninen, varsågod.

Debatt

20.32 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Rahapelaaminen on muuttunut. Enää ei mennä pelikoneelle, huoltoasemalle tai kioskille. Pelaaminen tapahtuu kännykällä, kotisohvalla, kellonajasta riippumatta. Rajat ovat kadonneet, eikä sääntelymme ole kestänyt perässä.

Nykyinen rahapelijärjestelmä, jossa Veikkauksella on yksinoikeus, ei enää vastaa todellisuutta. Merkittävä osa rahapelaamisesta tapahtuu nykyisen järjestelmämme ulkopuolella, verkossa ja ulkomaisten toimijoiden alustoilla. Näistä peleistä ei makseta lisenssimaksuja tai veroja Suomeen. Näillä toimijoilla ei ole mitään vastuuta suomalaisten peliongelmistä.

Arvoisa puhemies! Rahapelijärjestelmä kaipaa kipeästi uudistusta. Olemme nyt valiokunnassa käsitelleet hallituksen esityksen uudeksi rahapelilaksi. Rahapelien toimeenpano kytketään nyt selkeästi luvanvaraiseen järjestelmään. Peliyhtiöiltä edellytetään lisenssiä, ja pelaaminen vaatii tunnistautumista. Valiokunnassa teimme esitykseen tarpeellisia täydennyksiä, ja kokonaisuus on nyt tässä hetkessä hyvä. Tulevaisuutta varten meidän tulee kuitenkin yhä perusteellisemmin selvittää pelaajien mahdollisuudet asettaa itselleen keskitetty, kaikkia pelitarjoajia koskeva yhteinen tappioraja. Lisäksi meidän on seurattava pelihaittojen kehitystä ja huolehdittava viranomaisvalvonnan ja pelihaittojen vastaisen työn toimintaedellytyksistä.

Kuten minkä tahansa uuden lain voimaan tullessa, on myös tärkeää, että valtioneuvosto seuraa uudistuksen vaikutuksia muuhun yhteiskuntaan. Tämän lain osalta keskeistä on varmistaa hevostalouden toimintaedellytykset ylimenovaiheessa sekä selvittää raaputusarpojen lahjaksi antamisen mahdollisuudet viipymättä.

Arvoisa puhemies! Pelihaitat ovat vakava yhteiskunnallinen ongelma. Pieni joukko pelaajista tuottaa suuren osan pelituloista mutta samalla myös suuren osan inhimillisestä kärsimyksestä. Meidän on otettava nämä haitat tosissamme. Veikkauksen yksinoikeus ei ole enää riittävä keino hallita näitä ongelmia. Uusi rahapelilaki siirtää meidät yksinoikeusjär-

Punkt i protokollet PR 129/2025 rd

jestelmästä lisenssijärjestelmään, joka yhdistää vastuullisuuden ja markkinoiden valvonnan.

Kannatan esitystä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

20.35 Aino-Kaisa Pekonen vas: Arvoisa herra puhemies! Rahapelilainsäädäntö on todellakin uudistettava, koska nettipelaaminen on suurelta osin karannut ulkomaisten pelifirmojen käsiin ja suomalaisen lainsäädännön ulottumattomiin. Tämä uudistus tulisi kuitenkin toteuttaa niin, että keskeisenä pyrkimyksenä olisi pelihaittojen torjunta ja valitut sääntelyratkaisut myös todellisuudessa toteuttaisivat tätä tavoitetta. Nyt valitut ratkaisut ovat saaneet kovaa kritiikkiä muun muassa sosiaali- ja terveysministeriöltä, THL:ltä ja poliisilta sekä peliongelmiin parissa työskenteleviltä järjestöiltä.

Uuden rahapelilain 1 §:n mukaan sen keskeisenä tavoitteena olisi rahapelihaittojen ehkäisy ja vähentäminen, ja myös Orpon hallitusohjelman mukaan uudistuksen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja, mutta nyt tämän käsiteltävän lain sisältö on kuitenkin ristiriidassa näiden tavoitteiden kanssa. Todellinen tavoite näyttääkin olevan kanavointiasteen parantaminen eli lisenssijärjestelmän piirissä tapahtuvan pelaamisen edistäminen, ja tässä muodossa lisenssijärjestelmään siirtyminen tulee räjäyttämään rahapelifirmojen mainonnan käsiin.

Mainonta normalisoi ja arkipäiväistää pelaamista. Se lisää myös positiivista suhtautumista rahapeleihin ja yllyttää pelaamaan. Näin lisätään rahapelien kulutusta ja niiden aiheuttamia haittoja. Mainonta lisää peliriippuvaisten pelaamista ja riskinottoa. Se vaikeuttaa pelaamattomuutta ja aiheuttaa retkahduksia. Esitys ei sisällä uskottavia keinoja myöskään lasten ja nuorten suojelemiseksi mainonnalta. Lain valmistelussa on torjuttu esimerkiksi tv-mainonnan kieltäminen, haitallisempien pelimuotojen mainonnan täyskielto tai mainonnan ajalliset rajoitukset, koska kaikki nämä on nähty kanavointitavoitteen kannalta huonommaksi vaihtoehdoksi kuin valittu hyvin salliva malli. Mainonnan laajaa sallimista on perusteltu sillä, että se ohjaa kulutusta säännellyille markkinoille ja näin voidaan vähentää haittoja. Tässä onnistumisesta ei kuitenkaan ole näyttöä. Useissa Euroopan maissa onkin lisenssijärjestelmäkokemusten jälkeen päädytty tiukasti rajoittamaan rahapelien mainontaa.

Tällaisenaan tämä uudistus tulee merkittävästi lisäämään pelihaittoja, ja uudistus tulisi valmistella uudestaan tavalla, joka oikeasti toteuttaa keskeisemmäksi tavoitteeksi esitettyä haittojen torjuntaa. Siksi, arvoisa puhemies, esitän, että lakiehdotukset hylätään ja myös että hyväksytään vastalauseen 2 mukaiset kaksi lausumaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

20.38 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Rahapelijärjestelmän uudistus on ollut pitkään vireillä, ja tällä uudistuksella pyritään vastaamaan siihen tilanteeseen, jossa nyt ollaan, jossa nykyinen Veikkauksen yksinoikeusjärjestelmä on menettämässä merkityksensä, kun rahapelaaminen on siirtynyt entistä enemmän verkkoon ja järjestelmän ulkopuoliseen pelaamiseen.

Ymmärrän, että tätä uudistusta tarvitaan, ja hallituksen esitykseen kirjatut tavoitteet ovat sinänsä perusteltuja. Valiokunnassa esitystä viilattiin vähän parempaan suuntaan, mutta ei

Punkt i protokollet PR 129/2025 rd

niin paljon kuin asiantuntijoiden pohjalta olisi ollut tarpeen. Koska uudistuksen toimeenpanoon liittyy paljon huolia, tein asian ensimmäisessä käsittelyssä useita vihreiden pykälämuutosesityksiä, joilla olisi pyritty vähentämään uudistuksen haitallisia vaikutuksia peliongelmiin lisääntymiseen. Valitettavasti kaikki nämä esitykset hävitettiin tämän salin äänestyksissä.

On valitettavaa, että hallitus päätyi toteuttamaan uudistuksen tavalla, jossa kanavointiasteen nostamista ja verotulojen ehkäisyä on korostettu haittojen ehkäisyn ja vähentämisen kustannuksella. Jo nyt tiedetään, että esimerkiksi markkinointi tulee lisääntymään merkittävästi ja se tulee osaltaan lisäämään myös ongelmapelaamista. Erityisen haitallinen ja pelaamiseen houkutteleva ehdotus on bonuspelirahan tarjoamisen mahdollistaminen. Tämä lisättiin esitykseen lausuntokierroksen jälkeen, eikä sille ole esitetty hyväksyttäviä perusteluja. Tätäkin esitimme poistettavaksi edellisessä käsittelyssä. Tärkeää olisi ollut saada hallituksen esitykseen mukaan myös keskitetyt, kaikkia toimiluvan haltijoita koskevat tappio- ja rahansiirtorajat.

Vielä nostan näistä hävityistä esityksistä peliautomaattien sijoittelun: Vihreät ovat pitkään ajaneet myös peliautomaattien sijoittamista kauppojen ja huoltoasemien eteisistä erillisiin valvottuihin tiloihin. Tämä olisi ollut yksinkertainen pelihaittoja vähentävä toimi.

Arvoisa puhemies! Tosiaan näitä pykälämuutoksia ei nyt sitten hyväksytty, mutta vihreiden vastalauseesta löytyy myös lausumaehdotuksia, joilla edelleen haluamme parantaa hallituksen esitystä. Ne liittyvät uudistuksen seuraamiseen ja pelihaittojen ehkäisyn resursseihin sekä ulkopuolisen maksuliikenteen ja verkkoliikenteen estämisen keinoihin. Teen siis seuraavat vihreiden vastalauseen 1 mukaiset neljä lausumaehdotusta, jotka vielä tässä ääneen luen:

”1. Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa uudistuksen vaikutuksia laajasti kiinnittäen huomiota erityisesti rahapelihaittojen ehkäisyyn ja varaa tarvittaessa lisäresursseja pelihaittojen ehkäisyyn.”

”2. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy valmistelemaan lisenssijärjestelmän ulkopuolisen maksuliikenteen ja verkkoliikenteen estämistä koskevia säännöksiä kanavointiasteen paranemisen turvaamiseksi.”

”3. Eduskunta edellyttää, että hallitus perustaa erillisen asiantuntijaryhmän rahapelaimen markkinoinnin ja tarjonnan valvontaan.”

”4. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy selvittämään valtionavustuksilla avustettavan toiminnan laajentamista myös ehkäisevää ja korjaavaa rahapelihaittatyötä tekeviin järjestöihin.”

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Holopainen, olkaa hyvä.

20.42 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Myös minä kannan huolta tämän rahapeliuudistuksen vaikutuksesta pelihaittoihin, ja siitä syystä kannatan näitä edustaja Elon edellä tekemiä lausumaehdotuksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Berg, olkaa hyvä.

20.42 Kim Berg sd: Arvoisa puhemies! SDP:n valiokuntaryhmä katsoi rahapelilain kevään valiokuntakäsittelyssä tarpeelliseksi liittää valiokunnan lausuntoon eriyvän mielipiteen. Tällä halusimme tuoda esiin vakavia huolia ja riskejä, jotka asiantuntijakuulemisissa

Punkt i protokollet PR 129/2025 rd

nousivat toistuvasti esille ja joita ei mielestämme oltu hallituksen esityksessä riittävästi huomioitu.

Hallitusohjelmassa rahapelijärjestelmäuudistuksen keskeiseksi tavoitteeksi asetetaan pelaamisesta aiheutuvien terveydellisten, sosiaalisten ja taloudellisten haittojen ehkäisy ja vähentäminen. Valiokunnan kuulemien sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntijoiden mukaan on kuitenkin olemassa todellinen riski, että esityksen keinovalikoima ei vastaa tätä tavoitetta riittävällä tavalla. Useat asiantuntijat mukaan lukien Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos ovat arvioineet, että rahapelien saatavuuden ja markkinoiden lisääntyminen voi johtaa pelihaittojen kasvuun ja niiden vakavoitumiseen. Tämä tarkoittaisi paitsi inhimillistä kärsimystä myös kasvavia kustannuksia hyvinvointialueille. On syytä ottaa vakavasti huoli siitä, että kanavointiasteen korottaminen näyttää painottuvan esityksessä enemmän kuin haittojen ehkäisy.

Arvoisa puhemies! Erityinen huoli koskee nuoria aikuisia. Sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntijakuulemisessa esitettiin painavia perusteita ikärajojen korottamiselle ja nuorille aikuisille kohdennettaville erityisille suojatoimille. Kansainväliset esimerkit osoittavat, että tällaiset ratkaisut ovat mahdollisia ja toimivia. On tärkeää, että lain toimeenpanossa ja jatkovalmistelussa varmistetaan, ettei nuorten asemaa jätetä liian heikoksi.

Myös markkinointia koskevat säännökset herättävät perusteltua huolta. Asiantuntijoiden ja ministeriöiden arvioiden mukaan markkinoinnin säätely on kokonaisuutena varsin väljä ja sillä voi olla merkittävä vaikutus pelihaittojen kasvuun. Erityisen ongelmallisena on pidetty sitä, että myös kaikkein haitallisimpien rahapelien markkinointi voi tulla sallituksi. On välttämätöntä huolehtia siitä, ettei markkinointi kohdistu lapsiin ja nuoriin ja että haittavaikutukset ovat selkeästi esillä.

Arvoisa puhemies! Pelihaittojen ehkäisy ja hoito edellyttävät riittävää ja vakaata rahoitusta. Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnassa esiin tuodut tiedot rahoituksen tasosta ovat huolestuttavia. Jos rahoitus jää selvästi alle asiantuntijoiden arvioiman tarpeen, vaarana on, että nykyinen ehkäisevä ja korjaava työ heikkenee samaan aikaan, kun järjestelmämuutos lisää haittojen riskiä. Tämä olisi kestävä yhtälö.

Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota huolenpitovelvoitteen selkeyteen, kulutusrajojen todelliseen vaikuttavuuteen sekä bonusten ja muiden pelaamista lisäävien kannustimien vaikutuksiin. Asiantuntijat ovat toistuvasti korostaneet, että ilman yksilötason kokonaiskuvaava rahapelaamisesta haittojen ehkäisy jää puutteelliseksi.

Arvoisa puhemies! On selvää, että rahapelijärjestelmän uudistaminen on laaja ja vaativa kokonaisuus. Juuri siksi on tärkeää, että tunnistamme esitykseen liittyvät riskit ajoissa ja seuraamme uudistuksen vaikutuksia tarkasti. Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnassa jättämämme eriyvä mielipide on tarkoitettu vakavaksi varoitukseksi ja muistutukseksi siitä, että haittojen ehkäisy ei saa jäädä toissijaiseksi. Eduskunnan vastuulla on varmistaa, että uudistuksen toimeenpano, jatkosäätely ja rahoitusratkaisut tukevat aidosti hallitusohjelman tavoitteita ja suojelevat kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia. Tämä työ ei pääty tähän käsittelyyn.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

20.47 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! Edustaja Pekonen puhui siitä, miten lisenssimalli tässä nyt esitetyssä muodossa hyvin todennäköisesti räjäyttää rahapelien mai-

Punkt i protokollet PR 129/2025 rd

nonnan käsiin eikä tilanne tältä osin ole kohta kenenkään hallinnassa. Jaan täysin tämän huolen.

Mainonnan tiukemman sääntelyn lisäksi tämä uudistus olisi voitu toteuttaa paremmin monelta muultakin osin. Pelihaittojen ehkäisyä ja vähentämistä olisi voitu tehostaa esimerkiksi korottamalla rahapelaamisen ikärajaa väkevien alkoholijuomien tapaan; säätämällä pelaajien itse asettamien yhtiökohtaisten siirtorajojen lisäksi sitovasta, kaikkia toimijoita koskevasta yhteisestä talletus- tai tappiorajasta; säätämällä tarkemmin peliyhtiöitä koskevasta huolenpitovelvoitteesta sen sijaan, että yhtiöille itselleen jätetään vapaus määritellä, miten ja milloin ne puuttuvat pelihaittoihin; täsmentämällä ja tiukentamalla peliautomaattien sijoittelua koskevaa säännöstä niin, että automaatteja saisi sijoittaa vain erillisiin valvottuihin tiloihin, kuten pelisaleihin; luomalla tehokkaampia järjestelmän ulkopuolisen pelaamisen rajoituksia, kuten tehokkaita ja toimivia IP- ja maksuestoja; kieltämällä pelaamiseen liittyvät bonukset; ja korottamalla arpajaisveroa edes yleisen arvonnalisäverokannan tasolle.

Katson, että uudistuksessa on riittämättömästi huomioitu tarve rahapelihaittojen torjuntaan, ja kannatan edustaja Pekosen tekemää hylkäysehdotusta ja lausumaehdotuksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

20.48 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Hyvät edustajakollegat ja muut täysistuntoa seuraavat! Olen itse saanut olla varsin pitkään Veikkauksen eri tehtävissä mukana ja myös Raha-automaattiyhdistyksen hallituksessa aikanaan siinä tilanteessa, kun tämä peliyhtiöiden fuusio tapahtui. Usein itse mietin Veikkauksen tilannetta myös tämän fuusion jälkeen ja ennen sitäkin. Se on tietyllä tavalla ollut vähän jakomielitautinen siinä mielessä, että me poliitikot olemme odottaneet, että Veikkaus tuottaa meille miljardin vuodessa jaettavaksi silloisen jakosuhdelain mukaisesti eri kohteisiin, ja samaan aikaan yhtiön yksi keskeinen tehtävä on ollut pelihaittoihin puuttuminen, eli siinä on ollut aikamoinen tasapainottelu näiden kahden vaateen kanssa. Näissä eri tehtävissä pelimaailmassa toimineena olen ainakin ollut ymmärtävinäni, että emme ole kauhean hyvin onnistuneet tulkiten saamastani palautteesta, mitä on tullut. Paljon on tullut palautetta, että emme ole riittävästi pystyneet puuttumaan pelihaittoihin tässä nykyisessäkin järjestelmässä.

Minun mielestäni edustaja Berg piti hyvän puheenvuoron ja pohti, mikä on riski tässä uudessa järjestelmässä, mihin mennään. Toki voi kysyä, mikä on se riski, jos me tämän nyt hylkäämme ja jatkamme tällä nykyisellä järjestelmällä. Sekään ei ole riskitön tilanne. Silloin pelaamisen siirtyminen muihin kanaviin tietysti jatkuu, ja siksi tässä tätä uudistusta tehdään.

Laitoin ensin tähän itselleni ylös, että rahapeliuudistus olisi pitänyt tehdä jo aikaisemmin. Ehkä siinäkin meillä jokaisella on vähän peiliin katsomisen paikka sen takia, että Veikkaus tuotti pitkään sen miljardin, mistä me toisella kädellä odotimme, että voimme käyttää sen sotejärjestöille, liikuntaan, urheiluun, kulttuuriin ja niin poispäin, ja samaan aikaan olemme kuitenkin olleet huolissamme pelihaittoistakin, vaikka osa on sitä mieltä, että emme ole olleet.

Raha-automaattiyhdistyksen kohdalla mietin joskus — se oli aika ennen minua näissä — että muistan, kuinka Raha-automaattiyhdistyksessä jarrutettiin, että ei, RAY ei voi mennä, tietokoneisiin, nettipeleihin, mihin nämä niin sanotut yksikätiset rosvot alkoivat aikaan mennä. Raha-automaattiyhdistys ei sinne mennyt, vaan todettiin, että sinne ei pidä

Punkt i protokollet PR 129/2025 rd

mennä. Jatkettiin vain niitä kaupoissa ja huoltoasemilla olevia pelejä. Ja mitä tapahtui? Ihmiset menivät tietokoneella pelattaviin pelikasinoihin. Siinä RAY hävisi tietyksi pelaajia merkittävän osan, mutta myös tapahtui se, että pelaajat menivät ulkomaisiin pelikasinoin, jotka tarjosivat Blackjackeja sun muita siellä netissä. He saivat ensimmäiset kokemukset sieltä, ja aika monet jäivät pelaamaan niitä sen jälkeen, kun Raha-automaattiyhdistys lopulta pakon sanelemana sinne tuli, kun se virta oli niin vahva, että alettiin jo miettiä, säilyykö tässä yksinoikeusjärjestelmä ollenkaan.

Sitten tämä regulointikysymys, niin sanottu säätely: Kyllä meidän järjestelmä on ollut aika vahvasti sellainen, että sen takia, että on haluttu näihin pelihaittoihin puuttua, me olemme säädelleet käytännössä vain tätä omaa peliyhtiötämme. Meillä ovat kaikki toimenpiteet kohdistuneet siihen, mitä Veikkaus ja RAY ja Fintoto tekivät aikanaan — nyt Veikkaus viime aikoina, kun on ollut yhden peliyhtiön järjestelmä — ja kaikki panokset siinä säätelyssä on kohdennettu sinne. Samaan aikaan on käynyt vähän samanlainen liike, mitä tapahtui RAY:n kohdalla, eli pelaajat ovat menneet netissä niille pelikasinoille, joissa sääntely ei ole ollut niin tiukkaa. Jälleen me olemme hävinneet pelaajia niihin kanaviin, missä ei kukaan ole huolissaan pelaajien pelihaitoista, ja tämä on ihan oleellinen osa tässä.

No, sitten tulemme tähän lisenssijärjestelmään, johon nyt siirrymme. Lottopelit ja arvat jäävät omaan haltuun. Hevospelit tulevat omanlaiseen malliin, missä nyt näyttää siltä, että on syntymässä ruotsalainen monopoli lisenssijärjestelmän kautta. Itse toivon, että se järjestelmä tulee toimimaan, niin että sieltä aidosti hevospuolelle saadaan se tuotto, mitä he tavoittelevat. Toivon, että he siinä onnistuvat. Olen hivenen varovaisen epäilevä, että siinä uhkat ovat niin suuria.

Sitten tulemme tähän mainontakysymykseen, mistä minun mielestäni monet ovat pitäneet hyviä puheenvuoroja. Se tulee luonnollisesti kasvamaan merkittävästi. Sillä on varmasti haitat ja hyödyt myös suomalaisessa yhteiskunnassa. Hyötyjinä on ehkä media, joka tulee saamaan sitä kautta mainontatuloja, plus myös urheilu. Toivottavasti jonkun verran kulttuurikin voi näitä mainosrahoja saada.

Sitten täällä minun mielestäni on pidetty erinomaisen hyviä puheenvuoroja — itse asiassa voisi sanoa, että lähes kaikki. Vaikka täällä on tullut hylkäsesityksiä, minun mielestäni on ollut ihan hyvät perusteet niissä näkökulmissa, millä tätä on myös kritisoitu. Edustaja Hänninen piti minun mielestäni tuossa keskustelun alussa aivan erinomaisen puheen, missä hän toi esille tunnistautumisen haastetta ja myös sitä yhteistä keskitettyä tappiorajaa, mikä ei muuten ole ihan yksinkertainen varmasti järjestelmänäkään luoda. Olen sanonut, että joku on juhlapuhe, ja vähän tuppaa, että tässä on samanlaista henkeä: se on helppo sanoa mutta se ei ole kovinkaan helppo tosiasiallisesti toteuttaa. Jos sellaiseen löydetään malli, missä se toimii aidosti, pätevästi, niin että siihen ei tule vuotoa tai kiertomahdollisuuksia, niin minun mielestäni yhteistä keskitettyä tappiorajaa, niin kuin edustaja Hänninen toi esille, pitää aktiivisesti seurata.

Aivan loppuun, arvoisa puhemies — kello käy, muistiinpanot on suurin piirtein läpikäyty — olin ajatellut muutaman sanan sanoa siitä, että me tulemme [Puhemies koputtaa] valtion rahalla tukemaan tulevaisuudessakin liikuntaa ja urheilua. Miten suhtaudumme niihin, jotka samaan aikaan ottavat pelimarkkinoilta sponsorituloa? Kannattaa pohtia tätäkin. [Puhemies koputtaa]

Arvoisa puhemies! Keskeisin kysymys on, miten hallitaan pelihaittoja.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lehtinen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 129/2025 rd

20.56 **Rami Lehtinen ps:** Arvoisa puhemies! Täällä on käytetty hyviä puheenvuoroja, niin kuin edustaja Heinonenkin tuossa äsken totesi.

Itse näen myöskin tämän asian niin, että tämä ei ole mikään perinteinen hallitus—oppositio-vastakkainasetteluasialla, vaan asia, jolle on pakko tehdä tässä tilanteessa jotain, kun näyttää, että markkina luisuu meidän järjestelmämme ulkopuolelle. Ja miksi se on meille haitallista? Se johtuu ihan siitä, että jos pelaaminen tapahtuu meidän järjestelmämme ulkopuolella, niin haitat jäävät edelleenkin tänne meille kustannettaviksi, mutta kaikki tulot ja hyödyt menevät sitten ulkopuolelle. Siksi tämä järjestelmä on pakko tehdä.

Kun hallintovaliokunnassa tätä asiaa käsiteltiin, niin siellä kyllä ilmeni monia näitä ongelmia, joita täällä on nytkin tuotu esiin. Lähinnä se on tasapainoilua sen suhteen, mikä on paras kompromissi siitä, että mahdollisimman paljon on tämän järjestelmän piirissä niitä palveluntuottajia, jotta me saadaan veroeuroja tänne Suomeen, jolloin niitä haittoja voidaan sitten korvata, ja vastaavasti taas se, että niitä haittoja sitten pystytään hallitsemaan, etteivät ne toisessa päässä kasva liiallisesti. Siksi tähän perään laitettiin seurantalauseke siitä, että haittojen määrää pitää tarkkaan seurata ja tehdä muutoksia, mikäli ilmenee erityisiä ongelmia siinä järjestelmässä ja niitten tuottamisessa.

Sitten yksi asia, mikä tässä samassa yhteydessä oltaisiin saatu korjattua, olisi ollut se, että oltaisiin arpojen lahjaksi antaminen hyväksytty jatkossakin ja tietenkin niin, että siinä eivät lapset pääsisi mukaan järjestelmään, vaan niin, että sen arvan ostajan ei ole pakko olla sama kuin lunastaja, vaan arvan voisi ostaa eri henkilö kuin sen lunastaja, kunhan molemmat ovat Veikkauksen asiakkaita ja täysi-ikäisiä. Tämä ei nähdäksemme olisi ollut huono asia, jos ajatellaan pitkiä perinteitä siitä, miten näitä laillisia arpoja voisi lahjaksi antaa, ja olisi tuotu tämä takaisin sen piiriin.

Kaikki ovat varmaan samaa mieltä siitä, että Veikkauksen voittovaroilla on saatu paljon myöskin hyvää, ja siihen tämä järjestelmä myöskin pyrkii pääsemään takaisin kiinni, että meillä olisi jaettavaa jatkossakin, eikä niin, että kaikki menee ulkopuolelle. Ja se tässä pitää nähdä, että mitä tiukempaa se sääntely ihan millä tahansa osa-alueella on, niin sitä enemmän se menee sinne vapaille markkinoille, vaikkapa niin, että jos on se peliraja, mikä yhtenäisesti asetetaan, niin jos se on tiukka, sitä lähdetään kiertämään sitten järjestelmän ulkopuolella olevien pelaajien kautta, ja taas haitat jäävät meille ja hyödyt menevät muualle.

Yksi erityinen toive, mikä minulla tähän olisi vielä, on se, että Suomi on varsin kova aina valvomaan niitä, jotka toimivat ohjeiden ja määräysten mukaan, mutta huono valvomaan niitä, jotka toimivat sen ulkopuolella. Minä toivon, että tässäkin tapauksessa valvonta kohdistetaan tämän järjestelmän ulkopuolisiin toimijoihin eikä niihin, jotka siihen ovat tulleet sisään ja mukaan. — Kiitos.

Riksdagen avslutade debatten och avbröt behandlingen av ärendet.